

[Ib Christensen]

sationer og associeringsaftalen med EF stilles i bero.

Baggrunden er selvfølgelig militærdiktaturet i Tyrkiet, hvor man nu anslår at der er mellem 30.000 og 35.000 politiske fanger, og de stadig fremkommende forlydender om tortur. Jeg står her med et brev fra den danske afdeling af Amnesty International, af hvis bilag det fremgår, at der er 18 navngivne eksempler på mennesker, der er døde i fangenskab siden militærkuppet, og 18 også dokumenterede eksempler på tortur.

Det tyder på, sammen med meget andet i den tyrkiske udvikling, at den strategi, man har valgt, er forkert, at man har valgt at stole på løfterne fra generalerne, men at det, der er sket, er, at man i denne afventende position faktisk har givet militærkuppet temmelig frit spil. Presset har simpelt hen ikke været stort nok fra Europarådet og slet ikke fra Europarådets ministerkomité. Som medlem af Europarådets parlamentariske forsamling oplevede jeg under sidste session, at den svenske udenrigsminister, som er formand for ministerkomiteen, beklagede sig over en vattet holdning hos flere medlemmer af Europarådets ministerkomité.

Det er baggrunden for, at jeg har rejst det spørgsmål også ved denne lejlighed over for udenrigsministeren, om regeringen ikke overvejer en skærpet kurs, at tage et initiativ, sådan som de nordiske lande gjorde i forbindelse med Grækenlands militærdiktatur i 1967, med de følger, man kan forvente det får, for det forlyder i pressen, at de spanske kupmagere delvis blev inspireret af den milde kurs, de vestlige lande har ført over for Tyrkiet, og lignende tendenser har man hørt fra Portugal.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg kan bekræfte, at LOs formand, hr. Thomas Nielsen, den 2. marts i år har sendt mig et brev, hvori han anmoder regeringen om at støtte et krav fra den europæiske faglige samarbejdsorganisation om, at associeringsaftalen EF-Tyrkiet og Tyrkiets medlemskab af Europarådet stilles i bero, indtil demokratiske forhold er genoprettet i Tyrkiet.

Jeg kan sige til hr. Ib Christensen, at det er min hensigt at tage en drøftelse med LO om indholdet af henvendelsen.

Jeg kan endvidere oplyse, at regeringen – og jeg var lige ved at føje til: naturligvis – meget nøje og meget kritisk følger udviklingen i Tyrkiet, og at vi sammen med vore partnere i EF og i Europarådet vil overveje, hvilke konsekvenser det bør få, såfremt der ikke konstateres fremskridt henimod genoprettelse af demokratiske tilstande i Tyrkiet.

Regeringen er selvfølgelig i denne forbindelse opmærksom på, at Europarådets parlamentariske forsamling på sit møde den 29. januar i år vedtog en resolution om situationen i Tyrkiet, hvori det bl. a. påpeges, at manglende konkrete fremskridt henimod genoprettelse af demokratiet i Tyrkiet ville være uforeneligt med Tyrkiets medlemskab af Europarådet.

Jeg vil gerne sige til hr. Ib Christensen, at regeringen som sagt nu meget nøje vil følge, hvad der sker under den næste samling i Europarådet, og også faktisk fra dag til dag følger udviklingen i Tyrkiet, for det er da helt givet, at regeringen principielt naturligvis ikke kan acceptere, at der ikke direkte stiles imod reetablering af demokratiske tilstande i Tyrkiet.

Ib Christensen (DR):

Jeg må erklære mig delvis tilfreds med ministerens svar, men altså desværre også kun delvis. Det, jeg savnede, var en tidstabel for en forsikring om, at hvis der ikke inden majsamlingen eller i hvert fald inden udløbet af kalenderåret 1981 er stillet helt konsekvente og konkrete garantier og taget skridt med hensyn til frie valg, med hensyn til etablering af en grundlovgivende forsamling og en fri forfatning samt ophør af forbud mod de politiske partier og anden politisk forfølgelse, så må Tyrkiets medlemskab af Europarådet i hvert fald bringes til ophør. Jeg savner en sådan helt konkret garanti, for så længe man følger en udvikling nøje, men ikke sætter en tidstabel på, så længe kan generalerne jo tro, at alt er i orden. Derfor appellerer jeg til ministeren om, at han i Europarådets ministerråd – det er jo dér, slaget først og fremmest skal stå – tager et initiativ med henblik på at skærpe Europarådets kurs over for Tyrkiet.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg kan ikke være uenig med hr. Ib Christensen i det, der er sigtet med spørgsmålet.